

CUPRINS

CUVÂNT-ÎNAINTE

Prof. univ. dr. Ioan Chelaru – Președinte de onoare al ASJR.....	23
Prof. univ. dr. Bogdan Liviu Ciucă – Președintele ASJR.....	26
Message from President Javier Cremades.....	27
Mesajul Președintelui Javier Cremades.....	29
CV Javier Cremades.....	31
Mesajul Președintelui Ioan-Aurel Pop.....	32

PREFAȚĂ

Prof. univ. dr. h.c. Marin Voicu – Președintele Secției de drept internațional și drept comparat a ASJR, Editor coordonator.....	34
--	----

PARTEA I

STUDII ȘI ARTICOLE PUBLICATE DE MEMBRII ASJR

A. VALORILE UNIVERSALE ȘI DEMOCRATICE.PRINCIPIILE GENERALE ALE DREPTULUI. DEMNITATEA ȘI CELELALTE DREPTURI FUNDAMENTALE ALE OMULUI	35
1. Drepturile omului în zodia IA, Prof. univ. dr. Mircea Duțu Buzura , membru titular al ASJR (juridice.ro, 10.12.2024)	35
2. Forța și fragilitatea dreptului, a statului de drept și a drepturilor fundamentale, în contextual strategic actual, Prof. univ. dr. Marin Voicu , (juridice.ro, 26.05.2023).....	43
3. Politica face dreptul, justiția produce stabilitate, Prof. univ. dr. Valentin Constantin , membru corespondent al ASJR (juridice.ro, 8.03.2025)	54
4. Profesorul Ion Deleanu-creatorul ficțiunilor în dreptul românesc, Prof. univ. dr. Gheorghe Buta , (în volumul omagial Ion Deleanu, UJ, 2024).....	57
5. Dreptul și morală: între principii fundamentale și provocări contemporane, prof. univ. dr. Gheorghe Dănișor , membru de onoare al ASJR (Universul juridic, 21.11.2024).....	79
6. Din nou despre legea privind răspunderea magistraților, Prof. univ. dr. Cristian Ionescu , membru titular al ASJR (Dreptul nr. 10/2024).....	86
B. DREPTUL CONSTITUȚIONAL ÎN „UNIVERSUL” DREPTULUI PUBLIC	94
1. Povești despre statul de drept și nu numai! Sau lucruri comune despre Stat și Statură, Prof. univ. dr. Ioan Chelaru , Președinte de onoare al ASJR (In Honorem-Marin Voicu, 2024)	94
2. Constituția non-suveranistă și contextul ei suveranist, Prof. univ. dr. Valentin Constantin , membru corespondent al ASJR (juridice.ro, 9.01.2025)	100
3. Rolul CCR în asigurarea echilibrului dintre puterile statului, Conf. univ. dr. Claudia Gilia , membru titular al ASJR (Rev. Dr. Public nr. 1/2023).....	107
4. Reprezentanții profesiiilor juridice au reușit să tempereze elanul învolburat al unora și să se susțină reciproc în fața unor pericole venite din afara domeniului juridic, Prof. univ. dr. Bogdan Liviu Ciucă , Președintele ASJR (juridice.ro, 26.07.2023)	120
5. Arta incertitudinii. Efectele deciziilor curților constituționale și delimitarea competențelor în raporturile dintre instanțele din UE, Prof. univ. dr. Marieta Safta , membru corespondent al ASJR (In Honorem Marin Voicu, 2024).....	123
6. Legitimitatea și reprezentativitatea „produsului electoral”, într-o democrație constituțională participativă, Prof. univ. dr. Marin Voicu (juridice.ro, 24.12.2024).....	130
7. Securitatea juridică și independența justiției: fundamentele drepturilor omului în fața arbitrarului puterii, prof. univ. dr. Gheorghe Dănișor , membru de onoare al ASJR (Revista „Universul Juridic” – 24.10.2024).....	135

C. „GALAXIA” DREPTULUI PRIVAT ȘI TENDINȚELE „COLONIALE” ALE DREPTULUI CIVIL.....	142
1. Criza contemporană a procedurilor judiciare, Prof. univ. dr. Ioan Leș , membru titular al ASJR (Dreptul nr. 1/2024)	142
2. Voința reală-fundament al actului juridic, Prof. univ. dr. Mona Lisa Magdo Belo , membru titular al ASJR (Dreptul nr. 2/2025).....	158
3. Stingerea obligațiilor prin compensație în noul cod civil, Prof. univ. dr. Liviu Pop , membru corespondent al Academiei Române, membru titular al ASJR (Dreptul nr. 4/2023).....	168
4. Natura juridică a drepturilor morale de autor, Prof. univ. dr. Viorel Roș , Președintele Secției de aplicarea dreptului a ASJR (In Memoriam-I. Deleanu, UJ, 2024)	189
5. Implicațiile crizei sanitare asupra procesului civil, Prof. univ. dr. Gheorghe Buta , Vicepreședintele ASJR (In Honorem-I. Chelaru, UJ, 2023)	207
6. Regimul matrimonial și regimul de parteneriat. Note comune și diferențe în dreptul internațional privat, Prof. univ. dr. Călina Jugastru , membru titular al ASJR (Dreptul nr. 12/2021).....	217
7. Provocări teoretice și practice privind noua lege a Registrului comerțului, Prof. univ. dr. Smaranda Angheni , membru titular al ASJR (Rev. de drept comercial nr. 2/2022).....	230
8. Despre îndoială, convingere intimă și adevăr judiciar. Studiu de drept comparat și de drept intern, Prof. univ. dr. Marin Voicu (juridice.ro, 06.09.2024).....	236
9. Asigurarea unui nivel de trai decent-obiectiv principal al Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022-2027, Prof. univ. dr. Claudia-Anca Moarcăș (Niță Anca Janina (coord.) în „Dreptul la un trai decent și componentele sale esențiale” (Ed. UJ, 2022).....	247
D. ȘTIINȚELE PENALE ȘI MAGNITUDINEA INCRIMINĂRII EXTINSE. VICTIMELE-MARII UITAȚIAI JUSTIȚIEI	260
1. Neconstituționalitatea incriminării neîndeplinirii îndatoririlor de serviciu sau a îndeplinirii lor defectuoase, Prof. univ. dr. Tudorel Toader , Vicepreședintele ASJR (Rev. UJ – 13.08.2024)	260
2. Ce este dreptul penal al afacerilor?, Prof. univ. dr. Mihai Adrian Hotca , membru corespondent al ASJR (In Honorem-Ioan Chelaru, UJ, 2023)	262
3. Rolul CCR în modelarea politicii penale a statului, Prof. univ. dr. Tudorel Toader -vicepreședinte ASJR, Prof. univ. dr. Marieta Safta -membru corespondent al ASJR (In Honorem – I. Deleanu 2024).....	269
4. Evoluții jurisprudențiale privind confiscarea extinsă în cazul infracțiunilor din domeniul afacerilor, Prof. univ. dr. Adrian Mihai Hotca (Rev. rom de drept comercial nr. 1/2022).....	278
5. Victimele infracțiunilor și drepturile lor iluzorii-marii uitați ai justiției penale și ai statului de drept, Prof. univ. dr. Marin Voicu (juridice.ro, 20.06.2023).....	290
E. DREPTUL STATELOR NAȚIONALE ÎN RAPORT CU DREPTUL EUROPEAN ȘI DREPTUL INTERNAȚIONAL	296
1. Unele considerații introductive privind tipologia dreptului UE, Prof. univ. dr. Nicolae Popa (+) , (în „Mecanismul statului de drept-2020 al UE”, 2022, UJ)	296
2. Trei decenii de Uniune Europeană-integrare și provocări. Construcția europeană ca uniune de drept și operă de inginerie juridică, prof. univ. dr. Mircea Duțu Buzura , (juridice.ro, 26.06.2023).....	300
3. Uniunea Europeană și statul de drept, Prof. univ. dr. Ștefan Deaconu , membru titular al ASJR, Andrei Răzvan Lupu (In Memoriam-I. Deleanu, 2024).....	305
4. Particularitățile crizei dreptului internațional și a dreptului constituțional – ca factori de alienare a statului de drept și de fragilizare a drepturilor fundamentale. Sinteze, Prof. univ. dr. Marin Voicu , Președintele Secției de drept internațional și drept privat al ASJR (juridice.ro, 29.01.2024).....	318
5. Despre paradoxul suveranității parțiale sau Litera moartă a Constituției României, Prof. univ. dr. Ioan Chelaru , Președinte de onoare al ASJR (în vol. Libertatea dreptului, UJ, 2023).....	324
6. România și Europa – destinul lor în epoca globalizării și a multiplicării fără precedent a „zidurilor”, Prof. univ. dr. Ioan Leș (juridice.ro, 3.09.2024)	327

7. Considerații relative la prioritatea dreptului UE în materia civilă și de procedură civilă în raport cu dreptul intern: art. 4-5 NCC și art. 3-4 NCPC vs. art. 148 din Constituție și art. 3,4,6 din TUE și art. 288 TFUE, Prof. univ. dr. Marin Voicu, Prof. univ. dr. habil. Adrian Constantin Stoica (comunicare științifică „Mecanismul statului de drept-2020 al UE”, Ed. UJ, 2022).....	338
8. Adopția transnațională-o instituție juridică complexă a dreptului internațional al familiei, Prof. univ. dr. Bogdan Liviu Ciucă , Președintele ASJR, Gabriel Florian Ion (Revista Dreptul nr. 3/2025).....	345
9. Sinteză de drept european și de jurisprudență CEDO în materia executării silite, Prof. univ. dr. habil. Adrian Constantin Stoica , (în „Mecanismul statului de drept-2020 al UE”2022, UJ).....	355

F. CONTRIBUȚIILE CERCETĂRII JURIDICE, ALE DOCTRINEI ȘI JURISPRUDENȚEI LA CONSTRUCȚIA NORMEI JURIDICE ȘI LA AFIRMAREA PRINCIPIILOR GENERALE ALE DREPTULUI	363
1. Doctrina juridică în slujba construcției dreptului, Prof. univ. dr. Marin Voicu (juridice.ro, 27.03.2023).....	363
2. Tradiția, parcursul și destinul unei profesii. Notarul public, Prof. univ. dr. Bogdan Liviu Ciucă și George Cristian Scain (Rev. Dreptul nr. 12/2021)	378
3. Jurisprudența -expresie vie a normei juridice în viața judiciară și fundamentul edificiului normativ, Prof. univ. dr. Marin Voicu (juridice.ro, 5.04.2023 și vol. Studii de drept, 2023).....	386
4. Este jurisprudența ICCJ creatoare de drept?, prof. univ. dr. Mihai Bădescu , (în Revista „Universul Juridic”, 24.10.2022)	404
5. Creația judecătorului asigură viața dreptului în societate, Dr. Marian Enache (juridice.ro, 14.06.2024).....	415

PARTEA A II-A

COMUNICĂRI LA SESIUNEA ȘTIINȚIFICĂ NAȚIONALĂ A ASJR: „CRIZA DREPTULUI ÎN SOCIETATEA CONTEMPORANĂ”, 20.10.2023, AULA ASE BUCUREȘTI

1. Criza dreptului / criza științei dreptului, Prof. univ. dr. Ioan Chelaru , Președinte de onoare a ASJR, Președintele Uniunii Juriștilor din România.....	417
2. Unele considerații privind declinul democratic în relațiile internaționale, Prof. univ. dr. Marin Voicu , Președintele Secției de drept internațional și drept comparat a ASJR	421
3. Dreptul la un mediu sănătos la nivelul UE în contextul diverselor crize globale, Prof. univ. dr. Ștefan Deaconu , membru titular al ASJR	426
4. Raportul între dreptul pozitiv și valorile morale în societatea postindustrială, Prof. univ. dr. Cristinel-Ioan Mârzea	433
5. Decredibilizarea deliberată a aplicării dreptului în instanțele și parchetele românești, Dr. Ion Popa , membru corespondent al ASJR	438
6. Justiție și instituții eficiente. Criza de resurse umane în justiție. Vocația și importanța ei în profesia de judecător, Dr. Nicoleta Țăndăreanu , membru corespondent al ASJR	451
7. Dreptul în fața provocărilor IA. Nevoia de reglementare a IA, Prof. univ. dr. Ovidiu Predescu , Secretar general al ASJR.....	460
8. Tranziția spre digitalizare și IA. O criză a dreptului?, Prof. univ. dr. Gheorghe Buta , Vicepreședinte ASJR.....	475
9. Influența IA asupra proceselor electorale. Democrația între Deepfake și algoritmi, Conf. univ. dr. Claudia Gilia	486
10. Dreptul muncii și securității sociale în lumea IA: provocări reale și soluții posibile, Prof. univ. dr. Claudia-Ana Moarcăș , Secretar științific al Secției de drept internațional și drept comparat a ASJR.....	489
11. Principiul „pacta sunt servanda” în condițiile intervenției judecătorului în conținutul contractului. Limite normative, Prof. univ. dr. Smaranda Angheni , membru titular al ASJR.....	502
12. Fiat justiția Ne Pereat Mundus sau între Piso și Pirus, Prof. univ. dr. Viorel Roș , Președintele Secției de aplicare a dreptului a ASJR, Avocat	509

PARTEA A III-A
ACTIVITATEA ȘTIINȚIFICĂ – CONFERINȚE, SESIUNI ȘTIINȚIFICE, OMAGIERI, LUCRĂRI,
TRATATE, MANUALE (X/2022 VI/2025)

A. CONFERINȚE/SESIUNI ȘTIINȚIFICE	523
1. Sesiunea științifică națională a ASJR – 20.10.2023, Aula ASE: „Criza dreptului în societatea contemporană” (comunicările incluse în Partea a-II-a a acestui volum)	523
2. „România și lumea juridică internațională-Congresul Mondial al Dreptului – 4-6 mai 2025, Santo Domingo, Republica Dominicană”, Prof. univ. dr. Marieta Safta, membru corespondent al ASJR	523
3. Conferințe și sesiuni științifice în parteneriat cu Universitatea „Ovidius” din Constanța-Facultatea de drept și științe administrative	530
4. Sesiuni de omagieri științifice ale unor membri ai ASJR	530
5. Conferințele anuale de drept comercial (XI/2022, XI/2023, XII/2024), organizate de Revista română de drept comercial și ASJR la Facultatea de drept a Universității București.....	531
B. TRATATELE, MANUALE ȘI ALTE LUCRĂRI (PUBLICATE ÎN PERIOADA 2022-2025 DE MEMBRII ASJR)	531
C. ANIVERSĂRI – 2025, ale membrilor ASJR.....	532
a) Nonagenari	532
1. Prof. univ. dr. Ion M Anghel – 12.12.2025 – 98 ani.....	532
2. Prof. univ. dr. Nicolae Volonciu – 17.12.2025-98 ani	533
3. Prof. univ. dr. Dumitru Mazilu – 91 ani.....	533
b) Octogenari	533
1. Prof. univ. dr. Florin Bucur Vasilescu – 89 ani.....	533
2. Prof. univ. dr. Mona Lisa Magdo Belu – 85 ani	533
3. Prof. univ. dr. Constantin Mitrache – 85 ani.....	533
4. Prof. univ. dr. em. Brândușa Mariana Ștefănescu – 84 ani	533
5. Prof. univ. dr. Ioan Macovei – 84 ani	533
6. Prof. univ. dr. Marin Voicu – 81 ani.....	533
7. Prof. univ. dr. Ioan Urs – 80 ani.....	533
c) Septuagenari.....	533
1. Prof. univ. dr. Ioan Chelaru – 72 ani.....	533
2. Prof. univ. dr. Ioan Leș – 78 ani.....	533
3. Prof. univ. dr. Săche Neculescu – 77 ani	533
4. Prof. univ. dr. Dan Andrei Popescu – 77 ani	533
5. Prof. univ. dr. Alexandru Țiclea – 76 ani.....	533
6. Prof. univ. dr. Cristian Ionescu – 76 ani	533
7. Prof. univ. dr. Irina M. Zlătescu – 75 ani.....	533
8. Prof. univ. dr. Doru Ioan Tărăcilă – 74 ani	533
9. Prof. univ. dr. Viorel Roș – 74 ani	533
10. Prof. univ. dr. Viorel Pașca – 74 ani.....	533
11. Dr. Adrian Bordea – 70 ani	533
12. Prof. univ. dr. Gheorghe Buta – 70ani	533
13. Prof. univ. dr. Alex. Athanasiu – 70 ani	533
14. Prof. univ. dr. Constantin Sima – 70 ani.....	533
15. Dr. Gheorghe Florea – 70 ani	533
16. Prof. Gheorghe Gheorghiu – 70 ani.....	533

D. IZVOARELE documentare ale volumului	533
a) REVISTE – SIT-uri juridice	533
1. Dreptul – 2022/2025	533
2. Revista de drept public.....	533
3. Revista „Studii și cercetări juridice”.....	533
4. Revista de drept comercial.....	533
5. Revista Română de Drept Privat	533
6. Analele Universității – Seria drept – București și Babeș-Bolyai	533
7. Buletinul Consiliului Legislativ.....	533
8. Juridice.ro.....	533
9. Revista Universul Juridic.....	533
10. Revista Notarilor Publici	533
11. Revista Palatul de Justiție	533
12. Buletinul Casației – ICCJ	533
b) Edituri cu profil juridic	533
1. Ed. Universul Juridic	533
2. Ed. Hamangiu.....	533
3. Ed. C.H. Beck	533
4. Ed. Solomon.....	534
5. Ed. Monitorul Oficial.....	534
c) Convorbiri cu autorii de lucrări, studii și articole	534
d) Recomandări ale președinților Secțiilor științifice ale ASJR	534
E. Unele REFLECȚII „istorice” în actualitate	534